

Dosarul nr. 3ra-279/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: V. Midrigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, S. Gîrbu, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Biroul vamal Centru,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea cu Răspundere Limitată „Vero-Nadina” împotriva Biroului vamal
Centru cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 6 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vero-Nadina”, a
fost casată hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,
și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 3 februarie 2017 SRL „Vero-Nadina” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Biroului vamal Chișinău (succesor în drepturi Biroul vamal Centru) cu
privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 1 iunie 2016, SRL „Vero-Nadina” a
încheiat cu SRL „Sevig Trade”, înregistrată cu adresa juridică în or. Râbnița,
Transnistria, contractul de vânzare-cumpărare nr. 01-16, prin care SRL „Vero-
Nadina” s-a obligat să livreze produse petroliere în cantitate de până la 10000 tone,
în condițiile INCOTERMS 2010.

A menționat că la 25 noiembrie 2016 Biroul vamal Chișinău a anunțat că a
întocmit trei decizii de regularizare cu nr. 1335, 1336, 1337 din 21 noiembrie 2016,
prin care SRL „Vero-Nadina” a fost obligată să achite obligațiunile vamale și
penalități în sumă totală de 2 244 720,48 lei, ca urmare a tranzacțiilor cu SRL „Sevig
Trade”.

Reclamantul a susținut că nu este de acord cu deciziile de regularizare și le
consideră întocmite contrar prevederilor legale, deoarece în declarațiile vamale nr.
3015100220 din 4 august 2016, nr. 3015100260 din 19 august 2016 și nr.
3015100209 din 29 iulie 2016, în calitate de destinatar este indicată SRL „Sevig
Trade”, care de fapt este proprietarul și destinatarul final al mărfii, iar marfa indicată
în declarațiile vamale a fost livrată de către SRL „Vero-Nadina” în baza contractului
de vânzare-cumpărare nr. 01-16 din 1 iunie 2016 și anexelor la el.

A relatat că în corespundere cu condițiile INCOTERMS 2010, vânzătorul livrează mărfurile în mijloacele de transport adecvate la locul stabilit cu cumpărătorul, iar potrivit anexelor la contract, părțile au stabilit că hotarul dintre Belorusia și Ucraina reprezintă locul de transmitere a bunurilor și respectiv, a drepturilor de proprietate.

La fel, a declarat că SRL „Sevig Trade” în calitate de proprietar al mărfii, decide de sine stătător modalitatea de transport și soarta bunurilor sale pe teritoriul Ucrainei și Republicii Moldova, iar obligațiunile SRL „Vero-Nadina” s-au încheiat odată cu transmiterea mărfii la hotarul dintre Belorusia și Ucraina.

Reclamantul a considerat că și-a executat obligațiunile contractuale la momentul transmiterii mărfii, iar obligațiunile apărute ulterior (inclusiv și cele vamale) erau de competența cumpărătorului, adică a companiei „Sevig Trade”.

A mai precizat că SRL „Vero-Nadina” nu era titularul declarației vamale de import, deoarece marfa dată nu-i aparținea și nici nu a dispus de marfa care urma a fi pusă în liberă circulație.

În această privință, a menționat că titularul declarației vamale și proprietarul mărfii era SRL „Sevig Trade”, care era în drept să importe produse petroliere, fiind scutită de la plata drepturilor de import și a plăților pentru poluarea mediului conform Hotărârii Guvernului nr. 1001 din 19 septembrie 2001, care prevede că procedura declarării și vămuirii mărfurilor introduse în/scoase de pe teritoriul vamal al țării de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova înregistrați la Camera Înregistrării de Stat se va efectua în funcție de regimul vamal solicitat, fără perceperea drepturilor de import și a plății pentru poluarea mediului, cu condiția rămânerii mărfurilor pe teritoriul necontrolat de către organele constituționale.

Astfel, a considerat că colaboratorii vamali eronat au interpretat prevederile legale și au imputat plata unor obligațiuni vamale pe seama SRL „Vero-Nadina”, fără a lua în calcul că obligațiunile vamale sunt ale cumpărătorului, și nu ale vânzătorului.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 11, 25, 127², 127¹³, 287, 297 Cod vamal, art. 321, 322, 760 Cod civil.

A solicitat revocarea deciziilor de regularizare nr. 1335 din 21 noiembrie 2016, nr. 1336 din 21 noiembrie 2016 și nr. 1337 din 21 noiembrie 2016, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

La 21 septembrie 2017 SRL „Vero-Nadina” a declarat apel împotriva hotărârii din 19 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Vero-Nadina” și a fost menținută hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin decizia din 4 iulie 2018 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 4 iulie 2018, a fost admis recursul declarat de SRL „Vero-Nadina”, a fost casată decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și a fost remisă cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 6 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Vero-Nadina”, a fost casată hotărârea din 19 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, și a fost emisă o nouă hotărâre prin care s-a admis cererea de chemare în judecată și s-au anulat actele administrative ale Biroului vamal Chișinău și anume, decizia de regularizare nr. 1335 din 21 noiembrie 2016, decizia de regularizare nr. 1336 din 21 noiembrie 2016 și decizia de regularizare nr. 1337 din 21 noiembrie 2016.

Pentru a decide astfel, instanța de apel și-a întemeiat soluția pe prevederile art. 1, 2, 3, 24 alin. (3), 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 127¹, 127¹¹, 127¹³, 181¹, 202², 202³, 202⁹ Cod vamal, precum și pe prevederile pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1001 din 19 septembrie 2001 cu privire la declararea mărfurilor de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova.

În acest sens, instanța de apel a reținut că SRL „Vero-Nadina” nu era titularul declarațiilor vamale de import, deoarece marfa indicată în aceste declarații, nu-i aparținea, iar titularul declarațiilor vamale și proprietarul mărfii importate era SRL „Sevig Treid”, care a întrunit condițiile prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1001 din 19 septembrie 2001, și prin urmare a fost în drept să importe produse petroliere cu scutirea de la plata drepturilor de import și a plăților pentru poluarea mediului.

La 18 ianuarie 2019, Biroul vamal Centru a declarat recurs împotriva deciziei din 6 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, fiind interpretată eronat legea.

A susținut că relațiile juridico-economice dintre SRL „Vero-Nadina” și SRL „Sevig Trade” reprezintă o tranzacție economică dintre agenți economici rezidenți ai Republicii Moldova indiferent de locul transmiterii bunurilor, ceea ce denotă că operațiunea dată nu este o tranzacție economică externă, fiind astfel inaplicabile prevederile Hotărârea Guvernului nr. 1001 din 19 septembrie 2001 în partea ce ține de acordarea scutirilor aplicate la declararea și vămuirea mărfurilor introduse în teritoriul vamal al țării de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Colegiul menționează că recursul a fost depus până la intrarea în vigoare a Codului administrativ. Respectiv, termenul de declarare al recursului urmează fi calculat conform dispozițiilor instituite de Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 6 decembrie 2018.

Astfel, recursul declarat la 18 ianuarie 2019, este în termen.

În conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate reiese că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă prin derogare Completul va aprecia condițiile de admisibilitate ale recursului prin prisma prevederilor art. 258 alin. (3) Cod administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a prezentului cod.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Biroul vamal Centru, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Biroul vamal Centru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Biroul vamal Centru.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Biroul vamal Centru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva